

**НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ
УКРАЇНИ**
**ДЕПАРТАМЕНТ КАДРОВОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ**

Євгенію Тарану

foi+request-94293-079b5de1@dostup.pravda.com.ua

вул. Богомольця, 10, м. Київ, 01601

26 жовтня 2021 року № 33721/12/1/1/03-2021

На № _____ від _____

Про розгляд звернення

У Департаменті кадрового забезпечення, у межах компетенції, розглянуто Ваш запит на інформацію від 21.10.2021 щодо питань пов'язаних із звільненням зі служби в поліції.

Повідомляємо, що відповідно до статті 1 Закону України «Про доступ до публічної інформації» публічна інформація – це відображена та задокументована будь-якими засобами та на будь-яких носіях інформація, що була отримана або створена в процесі виконання суб'єктами владних повноважень своїх обов'язків, передбачених чинним законодавством, або яка знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації, визначених цим Законом.

Таким чином, суть запиту зводиться до прохання надання вже існуючої інформації (документів), якою володіє розпорядник, не вимагає створення у відповідь на запит нової інформації (зокрема, шляхом проведення аналітичної роботи) і не стосується надання роз'яснень.

Натомість суть Вашого запиту не відповідає критеріям публічної інформації, встановленим Законом України «Про доступ до публічної інформації», а тому звернення підлягає розгляду в порядку, передбаченому Законом України «Про безоплатну правову допомогу».

Відповідно до статті 60 Закону України «Про Національну поліцію» (далі – Закон) проходження служби в поліції регулюється цим Законом та іншими нормативно-правовими актами.

Вичерпні підстави звільнення поліцейських визначено частиною першою статті 77 Закону.

Переліком документів з питань проходження служби, затвердженим наказом МВС України від 23.12.2016 № 1235 встановлено, що рапорт (заява), пишеться власноручно у довільній формі.

Однак, в рапорті має міститися достатньо інформації для прийняття рішення по суті рапорту.

Подання рапорту про звільнення поліцейським обумовлюється настанням однієї з підстав, визначених частиною першою статтею 77 Закону, за умови якщо такі підстави за своєю суттю передбачають подання такого рапорту.

Пунктом 4 Розділу XI Прикінцевих та перехідних положень Закону встановлено, що до приведення законодавства України у відповідність із цим

Законом акти законодавства застосовуються в частині, що не суперечить цьому Закону.

Порядок подачі рапорту про звільнення зі служби в поліції за власним бажанням визначено пунктом 68 Положення про проходження служби рядовим і начальницьким складом органів внутрішніх справ, затвердженого постановою Кабінету Міністрів Української Радянської Соціалістичної Республіки від 29.07.1991 № 114, який передбачає, що особи рядового і начальницького складу, які виявили бажання звільнитися зі служби за особистим проханням, попереджають прямого начальника органу внутрішніх справ про прийняте ними рішення не пізніш як за три місяці до дня звільнення, про що подають рапорт.

Поряд із цим інформуємо, що у зв'язку із надходженням до центрального органу управління поліції скарг поліцейських про порушення їх прав під час розгляду рапортів про звільнення зі служби в поліції за власним бажанням з метою однакового та правильного застосування норм законодавства в службовій діяльності з питань звільнення поліцейських за власним бажанням, Національною поліцією України видано лист від 31.05.2021 № 6684/01/12-2021 «Про розгляд рапортів поліцейських про звільнення зі служби в поліції за власним бажанням» (копія додається).

Відповідно до підпункту 46 пункту 6 розділу II Інструкції з діловодства в системі Національної поліції, затвердженої наказом Національної поліції від 20.05.2016 № 414, документи, які підлягають реєстрації, необхідно реєструвати в день їх надходження і передавати на розгляд керівництву органу чи підрозділу поліції або до відповідних структурних підрозділів за належністю.

Зазначаємо, що обрахування терміну визначеного в пункті 68 Положення, розпочинається з моменту попередження прямого керівника про прийняте поліцейським рішення щодо звільнення зі служби в поліції за власним бажанням.

Додаток: на 3 арк.

Заступник начальника Департаменту

Вячеслав ГОРОШКО

**НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ
УКРАЇНИ**

вул. Богомольця, 10, м. Київ, 01601
тел. 254-93-33, info@police.gov.ua
Ідентифікаційний код 40108578

31 травня 2021 року № 6684/04/12-2021
На № _____ від _____

**Керівникам головних управлінь
Національної поліції в
Автономній Республіці Крим та
м. Севастополі, областях та
м. Києві, міжрегіональних
територіальних органів,
державних установ, що належать
до сфери управління
Національної поліції України**

**Про розгляд рапортів поліцейських
про звільнення зі служби в поліції за
власним бажанням**

Протягом останнього часу на адресу центрального органу управління поліції надходять скарги поліцейських на порушення їх прав під час розгляду рапортів про звільнення зі служби в поліції.

Звертаю увагу, що відповідно до статті 60 Закону України «Про Національну поліцію» (далі – Закон) проходження служби в поліції регулюється цим Законом та іншими нормативно-правовими актами.

Згідно з пунктом 7 частини першої статті 77 Закону поліцейський звільняється зі служби в поліції, а служба в поліції припиняється за власним бажанням. Днем звільнення зі служби в поліції вважається день видання наказу про звільнення або дата, зазначена в наказі про звільнення. День звільнення вважається останнім днем служби.

Водночас норми Закону та інші нормативно-правові акти, що регламентують проходження служби в поліції, не визначають коли поліцейський повинен подати такий рапорт.

У пункті 4 Прикінцевих та перехідних положень Закону зазначено, що до приведення законодавства України у відповідність до цього Закону акти законодавства застосовуються в частині, що не суперечить йому.

Згідно з позицією Верховного Суду, викладеною в Постанові від 09.02.2021 № 826/10404/16, «нормативно-правові акти, які були прийняті до утворення поліції і не суперечать законодавству про останню, мають застосовуватися, як спеціальні норми права, до правовідносин, що виникають з приводу проходження служби поліцейськими до прийняття відповідних нормативно-правових актів».

Відповідно до частини п'ятої статті 13 Закону України «Про судоустрій та статус суддів» висновки щодо застосування норм права, викладені в постановах Верховного Суду, є обов'язковими для всіх суб'єктів владних повноважень, які застосовують у своїй діяльності нормативно-правовий акт, що містить відповідну норму права.

Згідно із зазначеною Постановою Верховного Суду до спірних правовідносин слід застосовувати приписи Положення про проходження служби рядовим і начальницьким складом органів внутрішніх справ, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 липня 1991 року № 114 (далі – Положення № 114).

Згідно з підпунктом «ж» пункту 63 та підпункту «ж» пункту 64 Положення № 114 особи рядового і начальницького складу звільняються зі служби в запас (з постановленням на військовий облік) за власним бажанням за наявності поважних причин, що перешкоджають виконанню службових обов'язків.

Вичерпний перелік поважних причин, що можуть бути підставою для звільнення громадян із служби осіб рядового і начальницького складу, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 12 червня 2013 року № 413 «Про затвердження переліку сімейних обставин та інших поважних причин, що можуть бути підставою для звільнення громадян з військової служби та із служби осіб рядового і начальницького складу» (далі – постанова № 413).

У пункті 68 Положення № 114 передбачено, що особи рядового і начальницького складу, які виявили бажання звільнитися зі служби за особистим проханням, попереджають прямого начальника органу внутрішніх справ про прийняте ними рішення не пізніше як за три місяці до дня звільнення, про що подають рапорт.

У Постанові Верховного Суду України від 24.06.2014 № 21-241a14 зазначено, що «такий нормативний припис, на відміну від загального правила про обов'язок попередити власника чи уповноважений ним орган про звільнення за власним бажанням за два тижні, обумовлений особливим правовим положенням працівника органу внутрішніх справ, що стосується, наприклад, виконання ним обов'язків із забезпечення безпеки громадян та публічного порядку, здійснення оперативно-розшукових заходів тощо».

Отже, видача уповноваженим органом наказу про звільнення працівника поліції зі служби до закінчення передбаченого в пункті 68 Положення № 114 строку, якщо таке прохання не міститься в рапорті про звільнення, є протиправним. У межах визначеного в указаному пункті строку сторони трудового договору вправі домовитися про звільнення в більш короткий строк. Такою домовленістю слід вважати зазначення в рапорті поважних причин та конкретної дати, з якої (до настання якої) працівник поліції має бажання звільнитися зі служби до закінчення передбаченого пунктом 68 Положення № 114 строку, та згоду уповноваженого органу звільнити цього працівника у визначений ним термін.

Аналогічна правова позиція наведена в постановках Верховного Суду від 20.12.2019 у справі № 826/375/17 та від 30.09.2020 у справі № 826/16621/17.

З урахуванням наведеного вимагаю:

1. Забезпечити розгляд рапортів поліцейських про звільнення зі служби в поліції за власним бажанням з дотриманням вимог, установлених пунктом 68 Положення № 114 та постановою № 413.

2. Розглядати рапорти поліцейських про звільнення зі служби в поліції за власним бажанням, у яких зазначена дата звільнення, з урахуванням вимог постанови № 413, тобто за умови зазначення конкретної поважної причини,

а також можливості здійснити повний розрахунок у визначені ними строки. За інших обставин у задоволенні таких рапортів відмовляти.

3. Інформувати поліцейського протягом доби з моменту прийняття рішення керівником уповноваженого органу щодо відмови в погодженні рапорту про його звільнення зі служби в поліції за власним бажанням.

4. Вважати прогулом невихід на службу без поважних причин поліцейських, які подали рапорт про звільнення зі служби в поліції за власним бажанням, після дат, зазначених у їх рапортах та за відсутності наказу про звільнення. За вказаними фактами призначати службові розслідування та вирішувати питання про притягнення винних осіб до дисциплінарної відповідальності.

5. Вважати відкликаними всі листи Національної поліції України, що надсилалися раніше та роз'яснювали порядок розгляду рапортів поліцейських про звільнення зі служби в поліції за власним бажанням.

Голова
генерал поліції другого рангу

Ігор КЛИМЕНКО